

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ อบจ.ชลบุรี สำนักปลัด อบจ. ฝ่ายนิติการ โทร.๐-๓๘๓๙-๘๐๓๘ ต่อ ๑๒๔

ที่ ชบ ๕๑๐๐๑/๐๕๖

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่เกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและ การใช้
ทรัพย์สินราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

เรียน ผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการในสังกัด อบจ.ชลบุรี ทุกส่วน

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาบันทึกข้อความสำนักปลัด อบจ.ที่ ชบ ๕๑๐๐๑/๐๓๘ ลงวันที่
๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง รายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่เกิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง
และการใช้ทรัพย์สินราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มาเพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ
ข้อบกพร่องและปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่เกิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง
และการใช้ทรัพย์สินราชการต่อไป

(นายวิทยา คุณปลื้ม)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

รายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่เกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและ
การใช้ทรัพย์สินราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

๑. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ด้วยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International - TI) ได้ประเมินดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันในภาครัฐทั่วโลก (Corruption Perception Index - CPI) ผลปรากฏว่าประเทศไทยได้ผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งให้เห็นว่าการทุจริตในประเทศไทยมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ภาพลักษณ์และดัชนีความเชื่อมั่นต่อต่างชาติที่มีต่อประเทศไทย

รัฐบาลจึงกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญในด้านการป้องกันการทุจริต โดยมีเป้าหมายให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกัน การทุจริตเชิงรุก เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนา กลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงกำหนดให้ส่วนราชการทุกภาคส่วนเข้ารับการประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) โดยกำหนดคะแนนตัวชี้วัดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ คะแนน เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นว่าเป็น หน่วยงานที่ปฏิบัติราชการอย่างซื่อสัตย์สุจริต จากยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังกล่าว มีเป้าประสงค์สำคัญเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม ปลอดจากการทุจริต และค่านิ่งถึงบทบาท ของทุกภาคส่วนให้เข้ามา มีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกัน ฝ่าระวัง ต่อต้าน และปราบปรามการทุจริต ทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็งเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใส เทียบเท่าสากล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จึงได้จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขึ้นเพื่อกำหนดเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริตและการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ใช้เป็นกลไกในการดำเนินงาน การกำกับติดตามและการประเมินผลด้านการป้องกัน การทุจริตในประเด็น ๑) การจัดซื้อจัดจ้าง และ ๒) ผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นการดำเนินงานที่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่จะช่วยสนับสนุนต่อการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือ ในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นใน ลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๒. หลักการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้ทรัพย์สินราชการฯ

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์หาโอกาสความเป็นไปได้ที่ระบบการบริหาร ปัจจัย และการควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมูลเหตุของปัญหาและความผิดพลาดที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กรซึ่งเราสามารถแบ่งความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจได้ ๒ ประเภท คือ ความเสี่ยงทั่วไปของการดำเนินธุรกิจกับความเสี่ยงเฉพาะของการดำเนินธุรกิจ

๒.๑.๑ ความเสี่ยงทั่วไปของทุกองค์กร ความเสี่ยงทั่วไปของการดำเนินการขององค์กร คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทั่วไป แบ่งออกเป็น ๔ ประเภทดังนี้

ประเภทที่ ๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนกลยุทธ์ขององค์กร รวมไปถึง การตัดสินใจด้านการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการทำงานในทางที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ส่งผลให้การดำเนินงานไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตาม

แผนยุทธศาสตร์ได้ เช่น ความเสี่ยงจากการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ความเสี่ยงด้าน ภาพลักษณ์ขององค์กร ความเสี่ยงด้านการตอบสนองความต้องการของผู้บริการ

ประเภทที่ ๒ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานตามแผนยุทธศาสตร์และส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ตัวอย่างเช่น การขาดความร่วมมือจากฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง การวางขั้นตอนการดำเนินงานที่ไม่เหมาะสม การขาดระบบบริหาร ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ การขาดบุคลากรเฉพาะทางเฉพาะสาขาและมีทักษะที่เหมาะสม การขาดเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จำเป็นและประสิทธิภาพที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้ลุล่วง การขาดข้อมูลสนับสนุนบริหาร เชิงจัดการ ความผิดพลาดจากการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร อุบัติเหตุ ความไม่สะดวกและความไม่ปลอดภัย ในการดำเนินงานการปฏิบัติงานผิดพลาด ล่าช้า การขาดบรรษัทภิบาลในการดำเนินงาน การดำเนินงานที่ไม่ โปร่งใส การทุจริตของพนักงานในองค์กร เป็นต้น

ประเภทที่ ๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงจากการบริหาร เงินงบประมาณเงินสดในมือ ที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ ผิดประเภท หรือ มูลค่า สูงเกินจริง ทำให้โครงการดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่สำเร็จลุล่วงภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ตัวอย่างเช่น แผนการลงทุน แผนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ไม่มีความชัดเจน ไม่มีความละเอียดพอที่จะ นำไปใช้ในการพยากรณ์ด้านการเงินได้ การตั้งวงเงินงบประมาณไว้ต่ำกว่าที่ควร เป็นการเพิ่มขึ้นของราคา เครื่องมือวัสดุ การจัดสรรงบประมาณ เครื่องมือ ทรัพยากรที่จำเป็นอย่างไม่เหมาะสม การไม่มีแหล่งรายได้ใหม่ เป็นต้น

ประเภทที่ ๔ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Risk) คือ ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ตัวอย่างเช่น การที่คู่สัญญา ไม่ดำเนินการให้เสร็จครบถ้วนตาม กำหนด สัญญา กระบวนการดำเนินงานไม่เป็นไปตามข้อบังคับ ข้อตกลง บุคลากร คู่สัญญา หรือผู้กำกับดูแลไม่ ยอมรับ ต่อกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลงใหม่ ความสับสนในการปฏิบัติตามระเบียบที่จะบังคับใช้ เนื่องจากมีแนบท้าย หรือเพิ่มเติมหลายฉบับที่อ้างถึงและบังคับใช้ในกรณีหนึ่ง ๆ การตีความระเบียบและมาตรฐานที่แตกต่างหรือ มีความเห็นคลาดเคลื่อน เป็นต้น

๒.๑.๒ ความเสี่ยงเฉพาะแต่ละองค์กร

ความเสี่ยงที่จำแนกเฉพาะแต่ละองค์กร ที่มีความสอดคล้องของลักษณะการดำเนิน กิจกรรมแต่ละประเภท ตัวอย่างเช่น หน่วยงานของรัฐ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ใช้อำนาจทางปกครองจึงทำให้ หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องมีการใช้บังคับใช้กฎหมายอย่างตรงไปตรงมา จึงทำให้เกิดความเสี่ยงว่าการ บังคับใช้กฎหมายนั้น เป็นบังคับโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากการบังคับใช้กฎหมายไม่ชอบด้วยกฎหมาย ย่อมทำให้ความเสียหายกระจายเป็นวงกว้างมากกว่าหน่วยงานของเอกชน กล่าวคือ นอกจากหน่วยงานภายใน รัฐจะได้รับความเสียหายแล้ว ยังทำให้ความเสียหายเกิดขึ้นกับประชาชนภายนอกด้วย ดังนั้นความเสี่ยงที่เกิด จากการใช้ดุลพินิจอันเป็นเหตุให้เกิดความไม่โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยเหตุอันเนื่องมาจากผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมจนนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชัน

๒.๒ กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้ทรัพย์สินราชการฯ เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้ดุลพินิจ การจัดซื้อจัดจ้าง และผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ (คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า ๕๙.๙๙)
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง (คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๖๐ - ๖๙.๙๙)
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง (คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๗๐ - ๗๙.๙๙)
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง (คะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๘๐ - ๘๙.๙๙)
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก (คะแนนเฉลี่ยมากกว่า ๙๐-๙๙.๙๙)
๐	ไม่มี	ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๑๐๐)

อ้างอิงคะแนนจากการสำรวจในคะแนนเฉลี่ยของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยอ้างอิงจากเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) ในหัวข้อ 1๑๐, 1๑๑, 1๑๙ และ 1๒๑

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ระดับ	ระดับความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบางครั้ง

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๗	ความเสี่ยงระดับสูงสุด	๒๒ - ๒๕
๖	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๘ - ๒๑
๕	ความเสี่ยงระดับสูง	๑๔ - ๑๗
๔	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑๐ - ๑๓
๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๖ - ๙
๒	ความเสี่ยงระดับต่ำมาก	๒ - ๕
๑	ไม่มีความเสี่ยงระดับสูงมาก	๐ - ๑

๓. วิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้ทรัพย์สินราชการฯ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้ทรัพย์สินราชการฯ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้นำเอาความเสี่ยงด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามระดับความเสี่ยงโดยวิเคราะห์เพื่อให้ทราบปัจจัยเสี่ยงประกอบด้วยความเสี่ยงดังต่อไปนี้

๑. ความเสี่ยงด้านการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบ เพื่อความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง

๒. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยเว้นระเบียบ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง

๓. ความเสี่ยงด้านการเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามตามระเบียบ

๔. ความเสี่ยงด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง

๕. ความเสี่ยงด้านการขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ

ซึ่งอาจพิจารณาของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงโดยอ้างอิงจากเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ เสี่ยงภายใน(Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) ในหัวข้อ 1๑๐, 1๑๑, 1๑๙ และ 1๒๑ ได้ดังนี้

ลำดับ	ความเสี่ยงในการทุจริต	ระดับโอกาส	
		พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕
๑	1๑๐ การเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามระเบียบ	๑ (คะแนน ๙๖.๐๗)	๑ (คะแนน ๙๓.๖๑)
๒	1๑๑.๑ การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไป ตามระเบียบเพื่อความโปร่งใสและลดความเสี่ยงต่อการทุจริต	๑ (คะแนน ๙๓.๒๗)	๒ (คะแนน ๘๗.๗๑)
๓	1๑๑.๒ การจัดซื้อจัดจ้างโดยเว้นระเบียบ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง	๑ (คะแนน ๙๑.๕๔)	๒ (คะแนน ๘๘.๔๔)
๔	1๑๙ การนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	๑ (คะแนน ๙๘.๐๔)	๑ (คะแนน ๙๕.๕๘)
๕	1๒๑ การขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ	๒ (คะแนน ๘๙.๐๕)	๒ (คะแนน ๘๘.๗๓)

เมื่อพิจารณาโอกาสในการเกิดเหตุการณ์และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละความเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่เกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง หรือภารกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าความเสี่ยงใดมีความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ความเสี่ยงในการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
๑	๑๐ การเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามระเบียบ	๑	๕	๕	ความเสี่ยงระดับต่ำมาก
๒	๑๑.๑ การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบเพื่อความโปร่งใสและลดความเสี่ยงต่อการทุจริต	๒	๔	๘	ความเสี่ยงระดับต่ำ
๓	๑๑.๒ การจัดซื้อจัดจ้างโดยเว้นระเบียบ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๒	๕	๑๐	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
๔	๑๔ การนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็น ของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	๑	๕	๕	ความเสี่ยงระดับต่ำมาก
๕	๒๑ การขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ	๒	๔	๘	ความเสี่ยงระดับต่ำ

๔. ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
๑๑๒ การจัดซื้อจัดจ้างโดยเว้นระเบียบ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ลำดับ ๑ (ปานกลาง = ๘ คะแนน)
๑๒๑ การขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ	ลำดับ ๒ (ต่ำ = ๘ คะแนน)
๑๑๑ การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไป ตามระเบียบเพื่อความโปร่งใสและลดความเสี่ยงต่อการทุจริต	ลำดับ ๓ (ต่ำ = ๘ คะแนน)
๑๑๐ การเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามระเบียบ	ลำดับ ๔ (ต่ำมาก = ๕ คะแนน)
๑๑๙ การนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	ลำดับ ๕ (ต่ำมาก = ๔ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับต่ำกับต่ำมาก โดยสามารถสรุปข้อมูลวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้ทรัพย์สินราชการฯ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ประจำปี ๒๕๖๕ ได้ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการที่กำหนด	ความเสี่ยงในการทุจริต
ระดับปานกลาง	จำเป็นต้องมีมาตรการลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงเพื่อลดระดับความเสี่ยง	การจัดซื้อจัดจ้างโดยเว้นระเบียบ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
ระดับต่ำ	ยอมรับความเสี่ยงแต่ควรมีมาตรการเพื่อลดระดับความเสี่ยง	การขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ
		การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไป ตามระเบียบเพื่อความโปร่งใสและลดความเสี่ยงต่อการทุจริต

ระดับความเสี่ยง	มาตรการที่กำหนด	ความเสี่ยงในการทุจริต
ระดับต่ำมาก	ยอมรับความเสี่ยงและมีมาตรการควบคุมเพื่อรักษาระดับความเสี่ยง	การเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามระเบียบ
		การนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง

จากตารางสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ พบว่า มีความเสี่ยงในการทุจริตในระดับปานกลาง ๑ ประเด็นคือ การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีแบบเปิดเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง เนื่องจากการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในหัวข้อ 1๑.๒ แม้จะมีคะแนนการประเมินที่ลดลง กล่าวคือ ในหัวข้อ 1๒๑ ในการประเมิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีค่าเฉลี่ยคะแนน ๙๑.๕๔ แต่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีค่าเฉลี่ยคะแนน ๘๘.๔๔ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ มาอยู่ในระดับปานกลาง มีการปรับและเกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน อยู่ในระดับสูง จึงส่งผลให้ระดับความเสี่ยงยังคงอยู่ในระดับปานกลาง จึงส่งผลให้ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) เพิ่มขึ้นเป็นระดับความเสี่ยงในการทุจริตอยู่ในระดับปานกลาง

ในส่วนระดับความเสี่ยงในระดับต่ำ พบว่า มีความเสี่ยงใน ๒ ประเด็น คือตัวชี้วัดการขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ และตัวชี้วัดการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบเพื่อความโปร่งใสและลดความเสี่ยงต่อการทุจริต พบว่าตัวชี้วัดการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบเพื่อความโปร่งใสและลดความเสี่ยงต่อการทุจริต ได้รับผลการประเมินที่ลดลงจากเดิมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำมาก แต่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ อันเนื่องมาจากการประเมิน ITA ในหัวข้อ 1๑.๒ ได้รับการประเมินจากผู้มีส่วนได้เสียภายในลดลง ทำให้ส่งผลกระทบต่อระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่สูงขึ้น

ระดับความเสี่ยงในระดับต่ำอีกตัวชี้วัด คือ การขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ ทั้งปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ยังคงอยู่ในระดับความเสี่ยงคงเดิม แต่อย่างไรก็ตาม คะแนน ITA ในหัวข้อ 1๒๑ การขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ ก็มีคะแนนที่ลดลงเล็กน้อย

สำหรับความเสี่ยงในระดับต่ำมาก มีความเสี่ยงใน ๒ ประเด็น คือ การเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามระเบียบและการนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง ยังคงอยู่ในระดับความเสี่ยงคงเดิม แต่อย่างไรก็ตาม คะแนน ITA ในหัวข้อ 1๑๐ การเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามระเบียบ และในหัวข้อ 1๑๙ การนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง ก็มีคะแนนที่ลดลงเล็กน้อย

จะเห็นได้ว่า ทุกตัวชี้วัดในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ไม่ว่าจะมึระดับความเสี่ยงที่ลดลงหรือรักษา ระดับความเสี่ยงไว้ได้ ต่างก็มีคะแนนรายตัวชี้วัดที่ลดลง ทำให้มีความจำเป็นต้องเฝ้าระวังเพื่อรักษาระดับของ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง เนื่องจากตัวชี้วัดดังกล่าวเกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผล กระทบต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในการดำเนินงาน อยู่ในระดับสูงและสูงมาก หากระดับโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ มีการเปลี่ยนแปลงแม้เพียงเล็กน้อยก็จะทำให้ความเสี่ยงในการทุจริตสูงขึ้น เป็นอันมาก

๕. แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยงในการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง
	โอกาส	ผล กระทบ	คะแนน ความ เสี่ยง	
๑. การจัดซื้อจัดจ้างโดย เว้น ระเบียบเพื่อเอื้อ ประ โย ช น์ ให้ ผู้ประกอบการรายใดราย หนึ่ง	๒	๕	๑๐	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากร ปฏิบัติตามคู่มือการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงาน เพื่อ ป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติ ตาม ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการ จัดซื้อจัด จ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ ตาม ระเบียบฉบับ ล่าสุด อย่างเคร่งครัด ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน การป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ ครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น และสร้าง จิตสำนึกให้ข้าราชการและบุคลากรรังเกียจ การ ทุจริต ทุกรูปแบบ
๒. การขอยืมทรัพย์สิน ทางราชการไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติไม่ เป็นไปตามระเบียบ	๒	๔	๘	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและ บุคลากร ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และขั้นตอน ของ การยืมใช้ทรัพย์สินของทางราชการ อย่าง เคร่งครัด ๒. จัดทำมาตรการเกี่ ยวกับการขอยืม ทรัพย์สิน ทางราชการไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้ข้าราชการและบุคลากรทราบถึง วิธีการยืมที่ถูกต้อง

ความเสี่ยงในการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง
	โอกาส	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	
๓. การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไป ตามระเบียบเพื่อความ โปร่งใส และลดความเสี่ยง ต่อการทุจริต	๒	๔	๘	๑ .ควบคุมกำกับติดตามดูแล กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เป็นฉบับปัจจุบันที่สุด ๒. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ระเบียบที่บังคับใช้ในปัจจุบัน
๔. การเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามระเบียบ	๑	๕	๕	๑. จัดหา ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ด้านกฎหมาย รับผิดชอบตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินและทรัพย์สินราชการให้เป็นไปตามระเบียบ ๒. ควบคุมกำกับติดตามดูแล กระบวนการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามกฎหมาย หนังสือสั่งการ และส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมกฎหมายที่เป็นฉบับปัจจุบันที่สุด ๓. จัดทำมาตรการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัวในการดำเนินการ สร้างความเข้าใจให้ข้าราชการและบุคลากร วิธีการเบิกจ่ายที่ถูกต้อง
๕. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	๑	๕	๕	๑ . จัดทำมาตรการเกี่ยวกับการนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัวในการดำเนินการ สร้างความเข้าใจให้ข้าราชการและบุคลากรทราบถึงผลของโทษที่เกิดจาก. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัว ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากร ปฏิบัติตามคู่มือการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๖. สรุปผลและแนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่เกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้ทรัพย์สินราชการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี แบ่งพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตประพฤตินิชอบ ได้ดังนี้

๑. พฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตประพฤตินิชอบจากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบเพื่อความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง และความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างโดยเว้นระเบียบ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
๒. พฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตประพฤตินิชอบ จากกระบวนการยืมใช้ทรัพย์สินราชการ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการเบิกจ่ายเงินที่เป็นเท็จไม่เป็นไปตามระเบียบ ความเสี่ยงด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง และความเสี่ยงด้านการยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงของพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตประพฤตินิชอบ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีระดับความเสี่ยงที่ได้รับอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโอกาสความเสี่ยงที่บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีจะมีพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตประพฤตินิชอบ อยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยมาก ตามที่ปรากฏจากการสำรวจในคะแนนเฉลี่ยของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยอ้างอิงจากเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) ในหัวข้อ 1๑๐, 1๑๑, 1๑๙ และ 1๒๑ แต่อย่างไรก็ตามพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตประพฤตินิชอบ เป็นพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในระดับสูงและสูงมาก ฉะนั้นแม้ว่าการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตประพฤตินิชอบจะอยู่ในระดับต่ำ แต่ยังคงต้องมีการเฝ้าระวังและมีมาตรการ เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการพนักงาน ลูกจ้าง รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิชอบให้ครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้างแนวทางและมาตรการในการดำเนินการสร้างจิตสำนึก พฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การทุจริตทุกรูปแบบ

มาตรการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่เกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้ทรัพย์สินราชการ

๑. ประกาศมาตรการเกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไป ตามระเบียบเพื่อความโปร่งใสและลดความเสี่ยงต่อการทุจริต เพื่อควบคุม กำกับดูแล หรือปรับปรุงขั้นตอนให้ข้าราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้ปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางที่ถูกต้องอย่างเคร่งครัด

- ๑.๑ ให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ให้จัดทำรายงานสรุปจัดซื้อจัดจ้างรายเดือนและเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบทุกครั้ง

- ๑.๒ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง

- ๑.๓ สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้าง ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้าง

๒. ควบคุม กำกับดูแล หรือปรับปรุงขั้นตอนให้ข้าราชการ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ชลบุรีปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริตอย่างเคร่งครัด ปรับปรุงแนวทางขั้นตอนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ดังนี้

๒.๑ ให้ข้าราชการ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตามมาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสการจัดซื้อจัดจ้าง มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต มาตรการป้องกันการรับสินบน และมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

๒.๒ กำกับดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติตาม คู่มือการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. ประกาศประกาศมาตรการเกี่ยวกับการขอยืมทรัพย์สินทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อ ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความ โปร่งใสการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๔. เผยแพร่ให้ความรู้แก่ข้าราชการและบุคลากรเกี่ยวกับการกระทำและพฤติกรรมที่เป็นความผิดทาง วินัยของข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง รวมถึงบุคลากรทางการศึกษา

๕. เพิ่มมาตรการการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์การกระทำผิดทางวินัย ทางปกครอง หรือกฎหมายอื่นใด อันอาจนำไปสู่การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น